

**Dinamica speciilor de Coleophoridae (Lepidoptera)
în sezonul cald 2005
în localitatea Sânmarghita, județul Mureș, România**

Vasile Vicol

Resume

**La dynamique des espèces de Coleophoridae (Lepidoptera)
dans la chaude saison 2005 dans le localité Sânmarghita (Mureș,
Roumanie)**

On donnent des dates en ce qui concerne l'observation et la collection d'un nombre de 319 exemplaires et 39 especes de la Famille Coleophoridae (Lepidoptera). L'activite s'est deroulee en localite Sânmarghita du district Mureș, România (code zoogeographique UTM: KM 94) dans la saison chaude 2005 sur periode etendue entre 29-30 mai et 13-14 septembre en 5 stades et 17 nuits. *Coleophora succursella* H.S. est signalee pour la premiere fois dans la faune lepidopteres de Roumanie

On enumere une espece nouvelle pour la science: *Coleophora gageai* nov. sp., qui reprezente le sujet d'une ouvrage separee.

Rezumat

Se dau date privind observarea și colectarea a 319 exemplare cu 39 specii din Familia Coleophoridae. Activitatea s-a desfășurat în localitatea Sânmarghita, județul Mureș, Transilvania (cod zoogeografic UTM: KM 94) în sezonul cald 2005 pe perioada cuprinsă între 29-30 mai și 13-14 septembrie în 5 etape și 17 nopți. *Coleophora succursella* H.S. este semanlată pentru prima dată în fauna României și se enumeră o specie nouă pentru știință, *Coleophora gageai* nov.sp. care formează subiectul unei lucrări separate.

Mots clé: Dinamica speciilor, Coleophoridae, *Coleophora succursella* H.S., *Coleophora gageai* nov. sp

Introducere.

Activitatea de observare și colectarea materialului din acest grup de microlepidoptere, s-a desfășurat în zona localității Sânmarghita, județul Mureș, Transilvania, România (codul zoogeografic UTM: KM 94) în sezonul cald al anului 2005 între 29-30 mai și 13-14 septembrie, perioadă favorabilă speciilor de Coleophoridae. Datele obținute se referă la un număr de 319 exemplare repartizate pe 5 etape și 17 nopți de observare și colectare a speciilor din familia menționată. Pentru fiecare etapă sunt menționate date cu privire la caracteristicile astronomice (faza lunii), meteorologice (temperatura aerului, nebulozitate, mișcarea aerului, precipitații) și cantitative (număr exemplare, număr specii).

Determinarea materialului problematic s-a realizat prin efectuarea probelor cu armătura genitală masculă și armătura genitală femelă. Enumerarea speciilor în tabel se realizează conform sistematicii și regulilor nomenclatorice din lucrarea KARSHOLT & RAZOWSKI 1996. The Lepidoptera of Europe – a distributional checklist. Au fost identificate un număr de 39 specii. Se menționează *Coleophora gageai* nov.sp., specie nouă pentru știință care constituie subiectul unei lucrări separate și se semnalează pentru prima dată în fauna României specia *Coleophora succursella* H.S.

Rezultate și discuții

Date astronomice și meteorologice.

Etapa I-a. Sfârșitul lunii mai, luna iunie.

29-30 V: ultimul pătrar, timp favorabil; 17-18 VI: spre lună plină, timp favorabil; 24-25 VI: spre ultimul pătrar, timp răcoros. Observate și colectate: 67 exemplare, 20 specii.

Etapa II-a. Începutul lunii iulie (European Moths Nights)

1-2 VII: spre lună nouă, cer înnorat fără precipitații, temperatura aerului 16°C., 18°C., perioada de observare de la ora 10 seara la 5 dimineața; 3-4 VII: spre lună nouă, cer parțial înnorat fără precipitații, temperatura aerului 14°C., 15°C, seara vânt răcoros neprielnic pentru microlepidoptere.

74 exemplare colectate, 21 specii.

Etapa III-a. Luna iulie.

15-16 VII: primul pătrar, timp favorabil, perioada de observare și colectare de la ora 10 seara la ora 4 dimineața. 22-23 VII: lună plină, timp răcoros, perioada de colectare de la ora 10 seara la ora 2 noaptea. 28-29 VII: ultimul pătrar, timp favorabil, temperatura aerului 20°C., 25°C., noapte caniculară, perioada de observare și colectare între ora 10 seara și 4 dimineața. Densitate mare de insecte pe pânza ecranului și în jurul becului. Material colectat: 57 exemplare, 17 specii.

Etapa IV-a. Luna august.

3-4 VIII: timp favorabil, temperatura aerului de la 24° C. spre 17° C. dimineața. Densitate mare de insecte. Au fost observate sfingide și arctiide mari în jurul becului la lumină. 10-11 VIII: primul pătrar, dimineața înnorat

și precipitații slabe, temperatura aerului dimineața 11⁰, densitate mică de lepidoptere pe pânza ecranului. 21-22 VIII: noapte ce a urmat după o săptămână de ploi abundente, lună plină, temperatura aerului 18⁰ C., seara, 14⁰ C., noaptea. 28-29 VIII: ultimul pătrar, timp favorabil, temperatura aerului seara 19⁰C., 15⁰C., dimineața, cer fără nori, densitate mare de insecte pe pânza ecranului. Perioada de observare între ora 9 seara și 5 dimineața. 30-31 VIII: spre lună nouă. Noaptea cer senin, dimineață parțial acoperit de nori, temperatura aerului seara 19⁰C., dimineața 15⁰C. Densitate mare de insecte. Material colectat 91 exemplare, 17 specii.

Etapa V-a. Prima jumătate a lunii septembrie.

2-3 IX: lună nouă, vreme răcoroasă. Temperatura aerului seara 15⁰ C., în timpul nopții spre 10⁰ C., densitate mică de insecte pe pânza ecranului, numeroase exemplare din specii de tipulide și psihodide (Dipterae). 6-7 IX: spre primul pătrar, temperatura aerului 16⁰ C., seara spre 6⁰ C., dimineața, ceață spre dimineață, densitate mică de insecte. 13-14 IX: la primul pătrar. Vreme călduroasă, temperatura aerului seara 24⁰C., noaptea 12⁰C., precipitații slabe la ora 3 și dimineața. Densitate mare de insecte pe pânza ecranului și în jurul becului. Material colectat: 28 exemplare, 8 specii.

Tabelul 1

Dinamica speciilor de Coleophoridae.

Taxon	Etapa I	Etapa II	Etapa III	Etapa IV	Etapa V
<i>Coleophora ochripennella</i> Z.	5	1	-	-	-
<i>C. prunifoliae</i> Doets (<i>pseudoprunifoliae</i> Căp.)	1	2	-	-	-
<i>C. trifolii</i> Curtis.	4	4	1	-	-
<i>C. alcyonipennella</i> Kollar	-	7	2	14	4
<i>C. medelichensis</i> Krone	12	13	-	-	-
<i>C. genistae</i> Stt.	-	-	1	-	-
<i>C. fringilella</i> Z.	-	-	-	1	-
<i>C. ballotella</i> F.v R.	2	9	9	-	-
<i>C. bernoulliella</i> Goetze (<i>anatipennella</i> Hb.)	3	-	-	-	-
<i>C. chamaedriella</i> Bruand	-	-	-	5	1
<i>C. serpylletorum</i> E. Hering	7	4	7	1	-
<i>C. gallipennella</i> Hb.	1	-	-	-	-
<i>C. coronillae</i> Z.	1	-	-	-	-
<i>C. vibicigerella</i> Z.	7	-	1	-	-
<i>C. conspicuella</i> Z.	2	2	1	2	-
<i>C. partitella</i> Z.	2	7	1	-	-
<i>C. astragalella</i> Z.	1	2	-	1	-

Taxon	Etapa I	Etapa II	Etapa III	Etapa IV	Etapa V
<i>C. ornatipennella</i> Hn.	2	6	-	-	-
<i>C. glaucicolella</i> Wood	3	2	-	16	1
<i>C. taeniipennella</i> H.S.	5	-	-	-	-
<i>C. halophilella</i> Zimmermann	-	-	-	-	1
<i>C. therinella</i> Tengstr.	1	1	1	-	4
<i>C. motacillella</i> Z.	-	-	-	1	-
<i>C. sternipennella</i> Zett. (flav- aginella L. & Z)	-	-	1	12	-
<i>C. versurella</i> Z.	-	1	-	7	8
<i>C. artemisicolella</i> Bruand	-	-	8	1	-
<i>C. succursella</i> Herrich-Schaffer 1855	-	1	-	-	-
<i>C. campestriphaga</i> Bald. & Patz.	-	2	-	-	-
<i>C. peribenanderi</i> Toll	-	1	-	1	-
<i>C. striatipennella</i> Nylander	-	4	3	4	-
<i>C. albicans</i> Z. (<i>artemisiella</i> Scott)	1	2	-	-	-
<i>C. argentula</i> Stph.	5	-	2	10	8
<i>C. gageai</i> sp. nov.	-	-	1	-	-
<i>C. granulata</i> Z. (<i>artemisiae</i> Muhlig)	-	-	14	-	-
<i>C. adpersella</i> Benender	-	-	1	12	-
<i>C. clypeiferella</i> O. Hofmann	-	-	-	2	-
<i>C. binotapennella</i> Dup.	-	-	-	-	1
<i>C. unipunctella</i> Z.	-	-	3	1	-
<i>C. onopordiella</i> Z.	3	2	-	-	-

Observații.

- 1). 39 specii din Familia Coleophoridae colectate în sezonul 2005 reprezintă 34,2 % din 114 specii cunoscute în Transilvania !
- 2). *Coleophora artemisicolella* Sircom Specie semnalată recent în fauna de microlepidoptere din România (Vicol V. – 2005).
- 3) *Coleophora succursella* Herrich-Schaffer, 1855 specie nouă pentru fauna României (Lepidoptera, Coleophoridae).

Material la dispoziție: 1 exemplar mascul Sânmarghita 1-2 VII 2005 (pr.genit. 3934)

Descriere: Anvergura 10-13 mm. Antenele inelate albicioase cu maro-cenușiu. Aripile anterioare galben-lutos deschis cu linii albe presărate cu sozi negri. Marginea costală și o linie subcostală late, curat albe. Franjurii marginii costale până la apex albi. (Fig. 1). Fluturii zboară în luna iulie. Sacul larvar cilindric subțiat puternic posterior. Larva în luna mai, iunie pe *Artemisia vulgaris*, *A. alba* și *A. campestris*. Specie europeană.

Fig. 1. *Coleophora succursiella* Herrich-Schäffer, 1855 - Desenul aripilor anterioare (după HERRICH-SCHÄFFER, 1855)

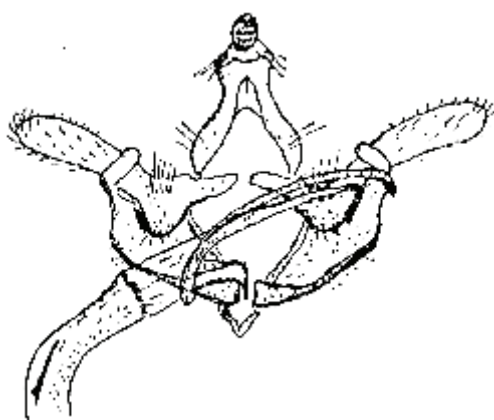

Fig. 2. *Coleophora succursiella* Herrich-Schäffer, 1855 Armătura genitală masculă

Fig. 3. *Coleophora succursiella* Herrich-Schäffer, 1855 Armătura genitală femelă (după TOLL, 1952)

Armătura genitală masculă (Fig. 2) Gnathos oval, tegumen îngust median, valvele lungi, îngroșate treptat apical, sacculus lat cu o prelungire dorsă-caudală lungă și arcuită, aedeagus cu două baghete sclerificate inegale, fiecare cu vârful îndoit și ascuțit la vârf. Cornutus subțire, transtilla lată.

Armătura genitală femelă (Fig. 3) papile anale mici, triunghiulare, apofizele anterioare și apofizele posterioare scurte, sterigma cu doi lobi lați, marginile distală și proximală drepte, ostium bursae circular, antrum cilindric, umflat proximal, ductus bursae în prima parte cu două benzi de spinuli scurte și groase, sigma caracteristică.

4). *Coeophora gageai* nov sp. Speci e nouă pentru știință ! Apare în lucrare separată.

BIBLIOGRAFIE

- KARSHOLT O. & RAZOWSKI 1996 The Lepidoptera of Europe - a distributional checklist. Apollo Books. Stenstrup.
- NEL J. 2000 Atlas des genitalia mâles et femelles des lepidopteres Coleophoridae de France. Revue de l' Association Roussillonnese d'Entomologie. La Ciotat.
- TOLL S. 1952 Rodzina Eupistidae Polski (Family Eupistidae (Lepidoptera) of Poland. În Polska Akademia Umiejetnosci. Materialy do fizjografii kraju. Krakow.
- VICOL V. 2005 Completări la Catalogul Lepidopterelor României cu privire la speciile din Familia Coleophoridae. Lista la zi a speciilor de Coleophoridae cunoscute în România. (Lepidoptera, Coleophoridae). În A 7-a Conferință Națională de Protecția Mediului prin Biotehnologii și a 4-a Conferință Națională de Ecosanogeneză. Fascicola 2 p.: 841-848 BRAȘOV.

Vasile VICOL
Str.Liviu Rebreanu
41/26,
RO-540147 Târgu-Mureș

Received: 7.12.2006
Accepted: 10.12.2006
Printed: 22.12.2007